

Mer satsing på forebygging

Siden 2016 har ungdomskriminaliteten økt i Norge – ikke bare i de store byene, men over hele landet. Samtidig har verdenssituasjonen, koronapandemien og en presset kommuneøkonomi svekket det forebyggende arbeidet. Etter pandemien meldte både kommuner og frivillige organisasjoner at det ble vanskeligere å rekruttere frivillige. Svak kommuneøkonomi gjør det krevende å opprettholde stabile ungdomstiltak, og i flere distriktskommuner har dette ført til at ikke-lovpålagte tilbud innen forebygging har blitt lagt ned.

Det finnes forskning som viser sammenheng mellom det å vokse opp i trange kår og utenforskap med kriminalitet. Det er en tydelig sammenheng mellom en oppvekst preget av fattigdom, fraværende omsorg og ensomhet, og risikoen for å havne i kriminelle miljøer. Dette er en utvikling som kan snus gjennom målrettede tiltak spesielt rettet mot rus og psykiatri.

I Danmark har de hatt suksess med boligsosiale helhetsplaner i belastede bydeler, der forebyggende og oppsøkende enheter er til stede i hverdagen. Tiltakene er rettet mot bolig, medborgerskap, fritidstilbud og sysselsetting, og oppleves som lavterskel. Slike tiltak fanger opp flere ungdommer med høy risiko for å havne i kriminelle miljøer. Taushetsplikten for personell innen politi, skole, helse m.m. har i Danmark særlige unntak når det kommer til forebygging blant ungdom.

For de som har havnet på skråplanet er det kritisk å få hjelp fort nok. Derfor er både lavterskeltilbud, ruskontrakt og hurtigsporet i domstolene tiltak som vil hjelpe de som sliter, å finne veien tilbake til å være en del av samfunnet. Det hjelper ikke å la noen stå i uvisshet på om de får 100 timer samfunnsstraff eller to år i fengsel for noe som skjedde i fjor sommer. De trenger å få tilbake fremtiden sin.

Det skal alltid lønne seg å forebygge fremfor å reparere.

Senterungdommen mener at:

- Vi bør vurdere å innføre boligsosiale planer i særlig belastede områder.
- Politi, skole, helse- og sosialarbeidere samt ungdomsarbeidere skal kunne dele nødvendige opplysninger i forebyggende arbeid uten å bryte taushetsplikten.
- Vi må videreføre og styrke ordningen med ruskontrakter og hurtigsporet i domstolene.
- Alle innsatte skal ha tilgang til god psykisk helsehjelp under og etter soning, med vekt på medisinfri behandling.
- Politiets forebyggende enheter må styrkes.
- Vi må bygge opp forebyggende tilbud for unge, spesielt rettet mot rus og psykiatri.